

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-872

24.10.2022

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Krav om utbedring av drenskum etter skade på vannpumpe – fal. §§ 6-4, jf. 4-10?

Det oppstod oversvømmelse i sikredes drenskum som følge av at vannpumpen ikke klarte å ta unna de store vannmengdene som kom. Dette medførte at vannpumpen sluttet å virke. Selskapet dekket skaden på selve pumpen, men avslø erstatning for utskifting av kummen og utbedring av dreneringen rundt denne. Selskapet viste til at det ikke hadde oppstått noen følgeskader utover selve pumpen. Videre anførte selskapet at utbedring av kummen og dreneringen rundt denne ville være en oppgradering som forsikringen ikke dekket. Sikrede anførte bl.a. at kostnadene til utbedring av kummen og dreneringen måtte dekkes som en redningskostnad fordi det var overhengende fare for at nytt forsikringstilfelle ville inntreffe dersom man ikke utbedret dette. Nemnda kom til at sikredes utgifter til utbedring av kummen og dreneringen, ikke var dekningsmessige over forsikringsavtalen da det ikke forelå skade på disse. Nemnda kom videre til at utgiftene heller ikke kunne kreves dekket som redningsomkostninger da det var snakk om ordinære skadeforebyggende tiltak/oppgraderingstiltak.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjøret etter skade på vannpumpe.

Sikrede har tegnet en bygningsforsikring med bl.a. følgende vilkår:

4.4 Vann-/gass-/annen væskeskade og rørbrudd

Følgende dekkes:

- Skade som følge av lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr.
- Skade som følge av utstrømming av vann, gass og annen væske fra utstyr som ikke er tilknyttet bygningen.
- Bruddskade på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, vann- og avløppspumper, drenskum, fyring og lignende.

(...)

Unntatt er:

- (...)
- Skade på drensledning, infiltrasjonsledning, spredeledning og spredegrøft.
- (...)

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader enn de som er omhandlet av punktene over

Unntatt er:

- Skade på utvendige rør og ledninger, tanker, drenskum.

- (...)

Sikrede meldte om problem med drenering/pumpestasjon den 12.1.22:

Har egen pumpestasjon. Grunnvannet siger inn. Pumpen klarer ikke å ta unna vannet. Har hatt bil fra Slamsug, men den klarer ikke å ta unna vannet som renner inn i pumpestasjonen. Nå renner vannet over pumpestasjonen og ut på plenen.

Selskapet rekvirerte en takstmann for å avdekke skadeårsaken. Fra skaderapporten hitsettes:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Mye regn har hevet grunnvannsnivået og metter grunnen, slik at dette har trekt inn i kummene mellom kummens topp og kumring. Pumpen som var montert er ikke dimensjonert for slike mengder og har dermed ikke klart å tømme kummen. Dette har igjen ført til at kummen har fylt seg og rent over.

Skadeomfang

Pumpe i kum må repareres/oppgraderes. Koblingsboks har stått under vann og bør kontrolleres av elektriker.

Selskapet bekreftet dekning for utbedring av selve pumpen, med fratrekk for egenandel og aldersfradrag iht. vilkårene.

Sikrede krevde full dekning for utskifting av kummen, samt utbedring av dreneringen i området rundt denne.

Selskapet avslo kravet under henvisning til at forsikringen ikke dekket utskifting av kummen eller utbedring av dreneringen.

Sikrede krever dekket kostnader til skifte av kummen, samt utbedring av dreneringen i området rundt denne. Forsikringen dekker oversvømmelse fra bygningens rørledning og tilknyttet utstyr, jf. vilkårspkt. 4.4. Oversvømmelsen av kummen fører til at dreneringen blir ødelagt hver gang pumpen slutter å virke eller vannmengden blir for stor. Dersom det ikke gjøres noe med dreneringen, vil problemet gjenoppstå når store vannmengder føres ned i kummen. Da vil etter all sannsynlighet vannpumpen bli ødelagt på nytt, samt at overbelastning i rørsystemet kan føre til ytterligere skader som også vil være omfattet av forsikringsvilkårene. Skaden er derfor omfattet av vilkårspkt. 4.4. Kostnadene må under enhver omstendighet dekkes som redningskostnader iht. fal § 6-4. Det er overhengende fare for at et nytt forsikringstilfelle vil inntreffe dersom man ikke foretar utbedring av kum og drenering.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har krav på ytterligere erstatning. Vilårene åpner ikke for dekning av skader utover selve pumpen. Det er på det rene at kummen ikke er skadet. Sikrede har anført at skaden kan dekkes under vilkårspkt. 4.4 "Skade som følge av lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr." Dette vilkårpunktet gir dekning for følgeskader etter lekkasje eller oversvømmelse. Det er imidlertid ikke oppstått noen følgeskader i sikredes tilfelle. Utbedring av kummen og dreneringen rundt denne vil være en forbedring og oppgradering som forsikringen ikke dekker.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på dekning av kostnader til utskifting av kum og utbedring av drenering.

Forsikringen dekker "bruddskade" på bl.a. avløpskum og drenskum, jf. vilårene pkt. 4.4. Ifølge skaderapporten er det oppstått skade på pumpen i kummen, men det foreligger ikke bruddskade på kummen. Utskifting av selve kummen er derfor ikke dekket under pkt. 4.4.

Forsikringen dekker også "andre plutselige og uforutsette skader", jf. vilkårspkt. 4.6. Når det ikke foreligger skade på kummen, kommer dette vilkåret ikke til anvendelse.

Sikrede krever også dekning for utbedring av dreneringen rundt kummen. Nemnda forstår saken slik at dreneringen ikke er rammet av noen fysisk skade, men at den må utbedres for å unngå fremtidige skader. Dette er en oppgradering som ikke er omfattet av forsikringen.

Sikrede anfører at utgifter til utbedring av kummen og dreneringen må dekkes som redningskostnader.

Etter fal. § 6-4 svarer selskapet for tap som sikrede er påført under forhold som nevnt i fal. § 4-10, når hensikten med tiltakene var å avverge eller begrense tap som faller inn under forsikringen, og tiltakene hadde en ekstraordinær karakter og måtte anses som forsvarlige. Det følger av fal. § 4-10 at selskapets ansvar for redningsomkostninger forutsetter at det enten er "overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe", eller at et "forsikringstilfelle er inntruffet". I dette tilfellet er det inntruffet en bruddskade på pumpen, og det er derfor inntruffet et forsikringstilfelle. Det er i så fall ikke krav om "overhengende fare" for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, men kostnader for å begrense ytterligere skade må likevel gjøres for å begrense tap som faller inn under forsikringen og forutsetter derfor at det foreligger en markert risiko for skade. Nemnda tar ikke stilling til om det foreligger en markert risiko for nye bruddskader fordi den mener tiltaket uansett ikke har en "ekstraordinær karakter", jf. § 6-4. NOU 1987:24 s. 117 har følgende omtale av begrepet:

Tiltaket må ha en ekstraordinær karakter for å kunne gi grunnlag for erstatning. Skade på bil som følge av bremsing på glatt veibane for å unngå sammenstøt med annen bil eller fotgjenger, kan neppe noen gang kreves erstattet under trafikksforsikringen som redningsforanstaltning. Bremsing er nemlig et ordinært, skadeforebyggende ledd i bilkjøring. Men hvis faren har "fortettet seg" gjennom en akutt bremsesvikt, kan skade på bilen ved at den settes i lavgear under høy hastighet eller bevisst kjøres i grøften for å unngå påkjørsel, etter omstendighetene kreves dekket under trafikksforsikringen som redningsforanstaltning

Nemnda forstår dette slik at det er nær sammenheng mellom farekravet og tiltakskravet: Jo mer akutt faren er, jo mer ekstraordinært vil normalt tiltaket være. I tillegg tilsier forarbeidene at "ekstraordinær" må sees i forhold til den aktuelle aktiviteten: "Bremsing er nemlig et ordinært, skadeforebyggende ledd i bilkjøring". I så fall får kriteriet også en mer selvstendig karakter, jf. her Bull, Forsikringsrett s. 480:

I en rekke situasjoner får likevel kravet om at tiltakene må ha en ekstraordinær karakter selvstendig betydning. Må de foretatte tiltakene oppfattes som normale og adekvate foranstaltninger i den faresituasjonen man står overfor, og selve faresituasjonen må oppfattes som ikke uvanlig i forhold til den forsikrede virksomheten, vil selskapet som hovedregel ikke svare.

Denne forståelsen er lagt til grunn i LB-2008-114503, FinKN 2020-473 og 2021-1159.

Nemnda forstår saken slik at det dreier seg om underdimensjonering av en pumpe slik at den svikter når det blir større vannmengder. For å unngå problemet må man enten skaffe en bedre dimensjonert pumpe eller forbedre kummen eller dreneringen. Dette har karakter av ordinære skadeforebyggende tiltak/oppgraderingstiltak i forhold til store nedbørsmengder som enhver huseier må forholde seg til og kan derfor ikke sees som et ekstraordinært tiltak for å avverge ytterligere skader.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapetgis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).